

Начало>Предприемане на съдебни действия>Правни системи на ЕС и държавите членки>Национални съдебни системи

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Swipe to change

Испански

Национални съдебни системи

Испания

Настоящият раздел дава обща представа за системата на съдилищата в Испания

Организация на правораздаването. Съдебна система.

Правораздаване

От гледна точка на съвременните правни системи испанската система отговаря на характеристиките на така наречения континентален модел. Този модел притежава следните основни характеристики :

разделение между обществените и частните сфери на правната система, която е разделена на дялове, обхващащи конституционните, наказателните, административните, данъчните, гражданските, търговските, трудовите и процесуалните въпроси;

върховенство на писмения закон и на писменото право в рамките на системата от източници на правото, определени в Гражданския кодекс, а именно закона, обичаите и общите принципи на правото;

йерархична организация на съдебната власт със система за обжалвания по съдебен ред.

Видове съдилища — кратко описание

Испанската конституция от 1978 г. постановява, че Испания е социална и демократична правова държава, която защитава като най-висши ценности на правната си уредба свободата, правосъдието, равенството и политическия плурализъм.

Конституцията се основава на неразривното единство на испанската нация, обща и неразделна родина на всички испанци, и признава и гарантира правото на автономност на националностите и регионите, от които е съставена, както и солидарността между всички тях.

Раздел VI от Конституцията е посветен на съдебната власт, като член 117 гласи, че принципът на единство на съдебната власт е в основата на организацията и работата на съдилищата.

Всички тези принципи формират организацията на съдилищата в Испания, резултатът от което е съществуването на единна съдебна система, съставена от обикновените съдилища.

Съществуват различни съдилища, които разпределят работата помежду си съгласно критериите за определяне на компетентност — материя, количество, лице, функция или територия — тъй като единството на съдебната власт допуска съществуването на различни съдилища с различна компетентност.

Общите съдилища са тези, регулирани от Органичния закон за съдебната власт, предвиден в член 122 от Конституцията от 1978 г.

Трябва да се прави разграничение между три основни аспекта:

териториалният аспект;

едноличният или колективен характер на органите;

компетентността.

Териториалният аспект

В съответствие с обяснителния меморандум към Органичния закон 6/1985 от 1 юли 1985 г. за съдебната власт, по отношение на съдебната власт държавата е разделена **териториално** на общини, съдебни райони (*partidos*), региони и автономни области, като компетентни по отношение на тях са мировите съдилища (*Juzgados de Paz*), първоинстанционните следствени съдилища (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), административните съдилища (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), трудовите съдилища (*Juzgado de lo Social*), съдилищата, отговарящи за социално-битовите условия и надзора на местата за лишаване от свобода (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) и съдилищата за непълнолетни (*Juzgados de Menores*), окръжните съдилища (*Audiencias Provinciales*) и висшите съдилища на автономните области в Испания (*Tribunales Superiores de Justicia*). Компетентността на Националния наказателен и административен съд (*Audiencia Nacional*), Върховния съд (*Tribunal Supremo*), централните следствени съдилища (*Juzgados Centrales de Instrucción*) и централните административни съдилища (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) се простира върху цялата страна.

Едноличен или колективен характер на съдебните органи

Всички съдилища са еднолични, с изключение на Върховния съд, Националния наказателен и административен съд, висшите съдилища на автономните области и окръжните съдилища.

Върховният съд се състои от председател, председателите на отделенията (*presidentes de sala*) и съдиите (*magistrados*), определени от закона за всяко отделение. Има пет отделения: гражданско, наказателно, за административни спорове, трудово и военно.

Националният наказателен и административен съд (*Audiencia Nacional*) се състои от председател, председателите на отделенията и съдиите, определени от закона за всяко отделение (апелативно, наказателно, за административни спорове и трудово).

Висшите съдилища на автономните области (*Tribunales Superiores de Justicia*) имат по четири отделения (гражданско, наказателно, за административни спорове и трудово). Те се състоят от председател, който също така е председател на гражданското и наказателното отделения, председателите на отделенията и съдиите, определени от закона за всяко отделение.

Окръжните съдилища (*Audiencias Provinciales*) се състоят от председател и двама или повече съдии. Те разглеждат граждански и наказателни дела. Може да съществуват и отделения със същия състав.

Служба на съдилищата

Органичния закон за съдебната власт описва Службата на съдилищата като административна организация, действаща в подкрепа на съдебната дейност на съдиите и съдилищата.

Тя е създадена с цел да подобри ефикасността, ефективността и прозрачността на съдебните производства, да рационализира решаването на делата и да насърчава сътрудничеството и координацията между различните администрации. Поради това създаването на тази служба е в

отговор на ангажимента за осигуряване на качествена обществена услуга, която е близо до хората, отговаря на конституционните ценности и е в съответствие с действителните потребности на гражданите.

Това е нов организационен модел, който въвежда модерни техники за управление, основаващи се на комбинация от различни административни звена: звена, осигуряващи пряка подкрепа за съдебни процедури, отговарящи на предишните еднолични съдилища (*juzgados*), като тези звена подпомагат съдията при изпълнение на съдебните му задължения, и общи процесуални услуги, ръководени от съдебни секретари (*Secretarios Judiciales*), които изпълняват и вземат решение по всички задачи, които не са от строго съдебен характер, като например получаване на документи, обработване на призовки, изпълнение на решения, несъдебни производства, приемане на молби за съдебен процес, известяване на страните, отстраняване на процесуални недостатъци и т.н.

Има три вида общи процесуални услуги:

обща услуга;

обща услуга за управление на делата;

обща услуга по принудително изпълнение.

Новият организационен модел е въведен в Бургос и Мурсия през ноември 2010 г. През февруари 2011 г. Службата на съдилищата е установена и в Касерес и Сиудад Реал, а през юни 2011 г. и в Леон, Куенка и Мерида. През 2013 г. тя е установена и в Сеута и Мелила. Този модел съществува едновременно с предишния модел на еднолични съдилища и трибунали (*juzgados и tribunals*), който се среща във всички други части на Испания.

Компетентност

В допълнение към териториалния аспект пред съдилищата могат да бъдат отнесени различни видове въпроси и проблеми, които се разглеждат от **четири вида съдилища**:

Граждански съдилища: разглеждат спорове, които не са изрично възложени на друг вид съдилища. Следователно те могат да бъдат определени като общи съдилища.

Наказателни съдилища: наказателните дела и производства трябва да се разглеждат в рамките на наказателноправната система. В испанското право обаче граждански иск, произтичащ от престъпно деяние, може да се гледа заедно с наказателното производство. В този случай наказателният съд ще определи подходящото обезщетение, което трябва да се плати за покриване на щетите, нанесени при извършване на престъплението или простъпката.

Административни съдилища: разглеждат законосъобразността на извършени от органите действия и предявените срещу тях финансови искове.

Трудови съдилища: разглеждат искове, предявени съгласно трудовото право, както по индивидуални спорове между работници и работодатели, произтичащи от трудов договор, така и във връзка с колективното трудово договаряне, както и искове, свързани със социалната сигурност или искове срещу държавата, когато тя носи отговорност съгласно трудовото законодателство.

Освен тези четири вида съдилища в Испания има и **военни съдилища**.

Военните съдилища са изключение от принципа на единството на съдебната власт.

За допълнителна информация разгледайте информационния лист за обикновените съдилища в Испания.

В Испания не съществува извънредно съдопроизводство; в рамките на упоменатите съдилища обаче са създадени **специализирани съдилища, които разглеждат специални въпроси, напр. съдилища за насилие над жени, съдилища, отговарящи за социално-битовите условия и надзора на местата за лишаване от свобода, и съдилища за непълнолетни. Това са общи съдилища, които обаче са специализирани в определена област. За повече информация разгледайте информационния лист за специализираните съдилища в Испания.**

Йерархия на съдилищата

Системата за двойна инстанция определя йерархичната структура на съдилищата в рамките на система за обжалване.

Трябва да се познава организацията на испанската правна система по отношение на компетентността на всеки съд, за да се знае какви са съществуващите възможности за обжалване и в кой съд трябва да се подаде дадена съответната жалба. **За допълнителна информация разгледайте информационния лист** за обикновените съдилища в Испания.

Бази данни с правна информация

Достъпът до базите данни безплатен ли е?

Да, достъпът до тях е безплатен.

Кратко обобщение на съдържанието

Бази данни със законодателство. [официален Държавен вестник на Испания](#).

Бази данни със съдебната практика. [Център за съдебна документация](#).

Връзки по темата

ГЕНЕРАЛЕН СЪВЕТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Последна актуализация: 17/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.